

• • • • Fa una entremaliadura cada setmana • • • •

ANY 1.er • BARCELONA, 19 NOVEMBRE 1904 • NÚM. 47

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Rambla de las Flors, 11
— — BARCELONA — —

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Catalunya, un any. . . . 3 ptas.
Idem, un semestre. . 2 id.
Extranger, un any. . . . 5 id.

A la porta del Liceu

Molt l'*empleyo* m'envejeu
per que'm fan vestir així;
jo voldría no lluhí
y guanyá'l jornal qu'os feu.

Axís com hi han días clars y días foscos, n'hi han d'alegres y de tristos, qu'es com dir serens y nuvolosos. Ab això, quan se té la sort de topar ab un dels de la primera classe, lo cor s'aixampla y l'esperit s'alegra. Axís, donchs, tinch de dirvos que'l diumenge passat va ser un d'aquestos pera mí. Semblava com si Sant Martí hagués quedat agrahit d'aquella rondalleta que de la seva vida vos vaig contar la setmana passada, puig a més de donarnos un *estiuhet* que Deu n'hi dó, ha fet que l'avans poble del seu nom, cognomenat de Provensals, hagi tingut per la festa major d'enguany una veritable primavera.

De tal podém calificar la festa celebrada pel "Centre Catalunya» del Clot, dedicada a la maynada. Allí hi va haver de tot lo bó y sanitós ab que la canalleta pot entretenirse, això es: jochs, cansons y rondallas. Dels primers ne feu galán demostració la colla de nenas *Ramell de Poncellas* jugant "La conversa del rey moro„ ab la que guanyá lo primer premi en lo concurs de folklore per la festa major de Gracia d'enguany, y de lo que en son temps ja vaig parlarvos. Lo segon entreteniment, ó sía las cansons populars, foren executadas a chor per la secció choral de l'Associació Catalanista del Poble Sech, que també coneixeu.

Es a dir, tot un programa de festa major portat a cap sols per criaturetas, y cregueu que las personas grans no's varen pas cansar, sino que vos asseguro hi passaren molt bé la estona que durá la festa.

No vos parlo del que va contar las rondallas, perque com que's molt amich meu, que fins nos dihém de tú, no m'está bé dirne res; sols puch dirvos que devía agradar, donchs n'hi van fer contar una pila pera acontentar als molts concurrents que omplían lo local del "Centre„.

Per lo tant, de lo dit vos podeu fer cárrech vosaltres, que ja coneixeu lo meu tarenná, si vaig passar una tarda divertida y a *tutti* plé l'altre diumenge; de manera que axís com se diu

D'olivas y d'aglans tant ne cullen els petits com els grans, jo dich que no's necesita pas gent molt sabelluda pera passar lo rato bé y divertit. Vos ho assegura

EN PATUFET

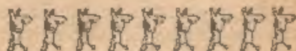
"En Patufet,, al Jutjat

Va somniar EN PATUFET
un cas per demés curiós:
A passeig tot satisfet
va aná un dia en un cotxet
automóvil molt hermós.
Era tart; sens veuri apenas
(y aixó contra sa costúm)
portava al cotxet dos nenas,
y lo penyorá un Ximenas
¡perque anava sense llum!
Lo xiquet prou s'exclamava,
pero no l'hi va valgué:
lo Xanxas que'l penyorava
era dels de mala baba,
que aquí no perdona ré.
A penyoras fou citat,
acudinthi diligent,
puig que ab cosas del Jutjat
no hi vol bromas, la vritat,
prenent torn entre la gent.
Obrint y tancant mamparas
s'extasiava 'l xiquet
contemplant aquellas caras
macilentas, quelcom raras,
quan sentí un crit: PATUFET.
Lo que li feu més presencia
al entrá al saló, mitj trist,
fou que aprop la presidencia,
ab actitut de clemencia
hi veigés un gros Sant Christ.
¡Quin contrast, aquella imatge
ab la gent que havía allí:
mirá al Crist, daba coratje;
mirá a n'ells, de mala tatxa,
daban ganas de fugí.
Va alsarse un senyó ab casquet,
y encarantse devant seu:
—*¿Se llama usté?*
—PATUFET.
—*Nombre extraño.*
—Es aquet
si a vosté no li sab greu.
—*Por el nombre, V. es francés.*
—Catalá, y de bon brancal.
—*Hable V. el español, pues
que lengua cristiana es
y además es la oficial.*
—Li suplico no s'ofengui,
que ofendrel no es mon intent,
mes, sí, sápiga y entengui
que's inútil que reprengui
lo que vé de naixement.
¿Cóm pot parlá 'l catalá
vosté, si es de Castella?
Qui en aixó 'l vullga obligá
peca, per fe'l renegá
parlar d'altra que no es ella.
¿Cóm pot olvidar vosté
quan sa mare li ensenyava,
per ser un home de bé,
los articles de la fé
ab la parla qu'ella usava?
Y ara dispensi, s'altesa,
los catalans som així,
parlar franch no es cap vilesa,
jo li he parlat ab franquesa,
y ara disposi de mí.
—*Caramba de rapazuelo,
como se explica el taimado;
voy, pues, á darte un consuelo,
como el delito es pocuelo:
vete, ya estás perdonado.*
Saludant la presidencia
y al Sant Christ de la paret,
ab devota reverencia,
extranyat de tal clemencia,
surtí a fora satisfet.

. . . .

¡Ab quin goig va sapigué
que aquell que'l va perdoná
no era pas cap forasté:
a Catalunya nasqué,
a Reus, sí, bon catalá!

JOSEPH OLIVER

Lo vestit nou del Tzar

A un Tzar li agradavan molt los vestits sumptuosos y no pensava més que'n vestirse lo millor possible.

Un día dos sastres anaren al seu palau y li varen dir:

—Nosaltres podém ferte un vestit tan bonich que ningú del mon n'ha tingut cap d'igual. Solsament que'ls tontos o aquells que no tenen prou saber pera lo cárrech que representan no podrán distingir lo vostre vestit. En cambi, los inteligents lo veurán perfectament.

Lo Tzar s'alegrá d'aquesta proposició dels sastres y los encarregá fessin lo vestit, donantloshi pessas de roba de vellut, de seda, d'or, en fí, de tot lo que's menester pera fer un vestit.

Passats vuyt días lo Tzar enviá son ministre a informarse si lo vestit nou estava a punt.

Lo ministre va y demana lo vestit als sastres, quins li feren de resposta que ja estava a punt y li oferiren un seti pera que segués. Com sabía que'ls tontos o indignes de son cárrech no podían veure 'l vestit, fingí véurel, alabantlo molt.

Lo Tzar se'l feu portar, y fingint véurel, se va fer treure'l que portava, manant lo revestissin ab lo vestit nou. Al sortir a passeig pel carrer tothom veya que l'Emperador anava despullat, mes ningú li va dir res. Sabent que'ls tontos estavan privats del dó de poguer veure lo vestit, cada hú pensava que era ell sol l'únich que no'l veya, pero que'ls altres més sortosos podían véurel.

Aixis lo Tzar se passeijá per tota la ciutat y tothom va alabarli lo vestit nou, quan d'un plegat un ignoscent se'n adona y's posa a cridar:

—¡Mireu, lo Tzar se passeija pel carrer despullat!

Y'l Tzar va recobrar la vergonya y tothom va estar conforme ab que, efectivament, aquell tonto tenía rahó de que no duya pas vestit.

L. T.

***

Jo llegeixo En Patufet
perque es un diari com cal;
es molt petit, pro es ben fet,
y no s'hi aprén res de mal.

Joseph M. Farré

Aquests dos son dibuixants dels que fan eix setmanari, y ella escriu pe'l *Calendari* articles com fan los grans.

¡Fora moscas! Ja hem entrat en la temporada séria d'hivern; al Liceu han obert las portas pera fer fugir las arnas, y com hi ha mon, que hi fan un *Sigfrid* que dona gust de sentirlo.

Al Catalá han estrenat *Joventut* ab bon éxit, y preparan moltas altras obras de reputats autors, a més de la que varen estrenar ahir que no tinch temps pera parlarne.

Al Novetats, melodrama al *estil de Paris; moltas* desgracias, *moltas* casualitats, *molta* propaganda y *molta* bona fe per part del públich, que precisament es això lo que busca la empresa ab la obra *Las dos Golfas.*

Al Eldorado, Granvía y *Nuevo* se disputavan al *Pobre Valbuena*, y com que aquest senyor no vol estar malament ab ningú; s'ho ha arreglat de manera que cada nit está en tres teatres diferents y axís acontenta a tota la escala social donant *cucaña* als uns y *tio vivo* al altres.

Al Tívoli com sempre, fent trencar de riure ab los acudits dels pallassos y presentant cada nit nous artistas de gran mérit.

En lo ram de *cinemas* també hi ha algunas novetats, com son la "Sala Mercé" ab películas parladas y la visió musical *Montserrat*, de molt bon efecte per lo ben presentada.

També está molt curiós aquell altre local que s'inaugurá dissapte passat ab lo nom de Electrocinemágico, que encar que'l nom sembla que vol expressar moltas cosas, no'n resulta d'altra

que un local més dels molts que n'hi ha d'aquesta classe; qu'aviat podrém dir que no poden comptarse, ni sabrém a quin creure, perque tots diuhen que son la última paraula de la ciencia (y de la propaganda).

Y tindrém de fer, quan volguém anar a veure algún espectacle d'aquets, com lo rellotjer aquell que, ab tot y tenir la botiga plena de rellotjes, quan volia saber quin'hora era, tenía de sortir al carrer y preguntarho al primer que passava.

CRISTÓFUL

Cassera

I

Tú baylet, lo bon baylet,
    párat y espera
y no cantis ta cansó
    ni moguis fressa,
que vigila'l cassadó
    sota la feixa,
esperant aprop del cau
    qu'ixi la llebra.

II

Tú baylet, lo bon baylet,
    no moguis l'herba
que ara apunta'l cassado
    ab gran fal-lera.
Mira enllá lo perdigué
    d'orella dreta
com espera sentí'l tret
    posantse alerta.

III

¿Has sentit tú, bon baylet?...
    ja ha mort la llebra;
mira enllá lo perdigué
    com fa l'aplega.
Ara ves, ja pots cantar
    la cansó teva,
boy deixant al cassadó
    que ha fet cassera,
que penjantla en lo sarró
    somriu alegra.

GIL AMAT

¡Visca la llibertat!

Era un matí d'istiu; la verdor dels arbres; l'agradable soroll de las ayguas baixant furiosament de la riera; la blavor del firmament; lo ressó d'una campana que rel-ligiosament tocava la oració; una fresqueta agradable que semblava baixada del Paradís; tot plegat feya sentir en mon cor certa alegría y'm feu admirar la grandesa del Criador.

Aixís estava en dolsa contemplació, quan sento l'armoniós cant d'un aucellet que saltava de branca en branca per aquells verdosos arbres. Sos refilets entravan fins al fons de la meva ánima.

Per sentirlo millor, vaig aná atantsantme a n'ell; poch a poch vaig acostarmi fins a sota l'arbre ahont refilava.

Al ser a las millors de sas canturias, allargo'l bras, obro la má y faig presoner

Aquest, que molts, pe'l semblar
lo pendrían per artista,
es, amichs, un modernista
que no coneix lo qu'es art.

a l'ignoscent cantor. Mon cor va omplirse de gaubansa al véurel presoner en las mías mans. En aquell moment mil plans varen passar per ma pensa. Un ratet vaig estar contemplantme l'ignoscent presoner; mes, al veure als altres aucellets que contents refilavan y corrían per l'espay, y l'altre que ab sos refilets divertía mon cor, en las mevas mans presoner, diguí:

—¿Per qué, aucellet, d' eixa manera he de tractarte? ¿per qué t'he de robar la llibertat tan estimada?

Després d'haver fet aquesta reflexió, obro la má y l'aucellet va enfilarsen enlayre, volant content y joliu ab los altres y tornant a empendre sas canturias... y jo, al pérdrel quasi de vista, vaig cridar: ¡Visca la llibertat!

F. Baldelló

Excursió al castell de Aramprunyá

Faltava poch pera fondres l'astre del día, quan arrivarem lo meu company y jo al poble de Sant Climent del Llobregat, ahont tinguerem l'honor de visitar als reverents senyors rector y vicari.

L'endemá, a las sis del matí, nos posarem en camí, fent una costellada a la *Font del ferro*, després de la quina caminarem fins a l'hermita de Nostra Senyora del Brugués, situada a la falda del turó en quin cim hi ha situat lo castell.

En la falda de dit turó nos asseguerem un rato sota la

Lo gat ratador ó un

I Un artista ja afamat,
va volguer pintar un gat.

II Com qu'era home de talent
s'inspirá instantániament.

roca foradada, que constituheix un verdader pont natural. Allí poguerem observar algúns dels tipos vegetals que hi ha en aquells entorns, completament diferents dels individuos que constituheixen la flora que cubreix las montanyas, que en primer terme voltan nostra ciutat. Dita montanya está formada en gran part per vermellosa roca (quina estructura es semblant a la pedra d'esmolar) oferint un bell y pintoresch paisatje algunas grossas massas d'ellas, las que en sa superficie, a causa del temps y la pluja, se trovan gastadas, formant uns buyts quinas formas son molt extranyas.

Per fí arrivarem al castell, en quin hi ha antichs sepulcres, y ferem oració al gloriós Sant Miquel, venerat en la capella de dit castell. Desde sa destruhida miranda, divisarem un hermosíssim panorama que pareixía lo corresponent apoteossis de la tant agradable com instructiva excursió.

Gil Lluch

n artista de talent

III Y vá fé un gat tan *humá*,
que fins crech que vá parlá.

IV Puig del quadro vá fugí
per empaytá a un ratolí.

COLABORACIÓ INFANTIL

Oferta

Al nin Patufet
li faig un regalo
perque es bon minyó
y es de mon agrado.

Lo regalo es
un bonich grillet
dels que molt li agradan
a n'En Patufet.

Canta molt de dia
y de nit no dorm,
això a mí m'agrada
que ho fassi tothom.

Pero, amiguet,
t'haurás de comprá
una gabia maca
si te'l vols quedá.

Perque ja la meva
ne té un gros perill,
com que es molt velleta
fugiria 'l grill.

Pepet Bru (10 anys)

En Pere y en Ramón

(DIÁLECH)

Riiinch...

—Trucan a la porta; a veure quí será.

—Hola; Pere, cóm estás?

—Bé, home, bé.

—D'ahir que t'esperava ab gran ansia; quan varem despedirnos en lo solfeig me vas dir que ja'm vindrías a veure; si avuy no arrivas a venir, jo haguera vingut a casa teva.

—Prou ansia que'n passava jo de no poguer...

—Entra, home, entra cap aquí y seu.

— Vaig depressa, noy; vaig a un recado per casa y no puch entretenirme gayre ¿qu'éstás sol, que no veig a ningú?

—Sí, home, sí; apa, ara explícat.

Ja m'anyorava de véuret.

—Al gra, home, al gra.

—Donchs com anavam dihent, ahir no vaig poguer venir perque la mare va marxar a Mataró per cosas interessants y jo vaig haver de quedarme a casa tota la tarda, perque la meva germana gran també va sortir pera comprar algunas cosas; lo pare, com tu sabs, es mort ja fá quatre anys y ja veus que no'n tinch jo la culpa si no vaig venir.

—Vaja, ja veig que no m'enganyas.

—No, Ramón, y ademés, vaig pensar que no't vindría d'un día.

—Sí, pero com me vas dir..

—Tot lo que vulgas, pero això son cosas que venen sense pensar. *Bueno*, noy me'n vaig, que ja fá estoneta qu'estich aquí, y no vull que'm renyin a casa.

—Home, quedat una mica més que'm farás companyía.

—Noy, si pogués de bona gana. Mira, ja tornaré dijous a la tarda, que no tindré res que fer y'ns entretindrém mirant los números d'EN PATUFET, tu que'ls tens tots, eh?

—Donchs fins al dijous.

—Sí.

—Adeu, noy.

—Adeu, Ramón.

—Ah, tú, Pere!

—Qué vols?

—Dona expressions als teus germans, que no me'n recordava.

—Está molt bé, de part teva.

—Adeu!

—Adeu!

R. FARRÉ Y SAMSÓ
(12 anys)

-Al Liceu veig que tindrém
la temporada molt bona.
—Lo que sento es qu'aquest any
no hi podrém *anar de gorra.*

Lo mal creyent

Un dia un noyet dolent
va fe una entremaliadura,
puig que la seva *mamá*
en un pot que va comprá
hi va posar confitura

Lo noy a la nit se lleva
y fent de soroll molt poch
va buscar ab gran afany
una clau que anés be al pany
del quarto que hi havia'l pot.

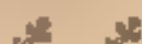
Al cap y al fi la trobá,
després d'un xich ja l'obria,
desseguit destapá'l pot
y d'ell va menjarsho tot
ab no poca d'alegria

Mes quan menos s'ho pensava
va sortirne la *mamá*
sense que'l noy la vegés,
y ab un géuit molt encés
a lo noyet estobá

Va ficarse prompte al llit
y quan se llevá explicava,
fent la cara d'enfadat,
lo que li havia passat
la nit que ell tant esperava.

Sa germana li digué,
no fent cas del seu plorá
—Quan no siguis tan distret
y creguis a EN PATUFET,
tot això no't passará!

JULI VALLS

A un amich

¡Oh! molt estimats lectors,
no podríau may saber
l'alegría que'm causa
un infant molt petitet.
Carretera amunt jo anava
sens tenir en qué pensar,
quan de sobte se'm presenta
devant meu y'm pregunta
—¿Qui es vosté? jo diria.
—Soch l'hereu del manyanet
—Sí qu'es vritat, donchs jo soch
lo fill petit d'en Pauhet.
—¿Y ahont vas ara tan alegre?
—A donar menjar al ruch
y si veniu vos convido.
—Se t'agraheix, pro no puch.

JOAN RAVENTÓS (13 anys)

Mon estimat «Patufet»

Tindrias d'encomená
a la quitxalla del dia.
que's traguessin la mania
de parlar en castellá
Que per cridá als seus majors
en lloch de *papá* y *mamá*
ne diguessin pare y mare,
que estaria molt millor
Aixís, donchs, de tú ho espera,
ara dispensa 'l consell,
y per lo demes, disposa
del amich,

LLORENS BADELL (8 anys)

Las dugas bellesas

Que la hermosura del cos
es millor que la del ánima,
diu avuy la gent del mon
y creyeume que s'enganyan.

La del cos es sols per dias,
y en lloch d'un be'ns es desgracia,
la del ánima es més pura,
puig jamay del mon s'acaba

Procurém, donchs, tots plegats
que sigui aquesta la nostra
per poguer trobarnos tots
en aquella Eterna Gloria

DELICADA (16 anys)

Al nin «En Patufet»

Tú qu'ets lo meu amiguet
te convido ab un cafè
perque tú n'ets un baylet
que no't puch pas negar ré.

No fassis cap compliment,
apa, donchs, ja ho tens entés,
disposa del teu atent
y sempre amich,

SALLARÉS (12 anys)

—Fixis ab aquella senyora quin abrich tan llarch que porta.

Si'm deixava retallar tot lo que l'hi sobra, me feya allargar los pantalons y'l *sobretodo*.

—(Ja l'hi convindria!)

Amor filial

Aquella nit en *Pepo* no va anar al café de "Ca'n Cot" com era costúm entre'ls pochs veh ns d'aquell poble, y entre'ls concurrents ja's comensaren a fer comentaris sobre si li hauría passat alguna cosa, puig de salut estava completament bé, ja que al matí, al veure al Ja-

net de ca'n Pulit, li va dir: —Janet, fins al vespre, com cada nit, al café'ns veurém. —A més, respongué lo Jaume de ca'n Pelat, lo xicot es lo més forsut del poble, y no tinch por que li hagi passat res de nou. Cada un hi donava son parer y tots estavan pensatius, quan en Joanet de ca'n Tomás va dir: —Vaig a casa seva a veure si está malalt. Y se'n aná a casa d'en *Pepo*, trucá, la seva bona mare sortí a obrir; en Janet digué: —¡Santa nit! ¿Que no hi es en *Pepo*? La seva mare se posá a plorar y digué:—Aquest matí se'n aná ab son pare a fer llenya y encara no han tornat.—En Janet aná al café y explicá als amichs lo que feya'l cas y tots se'n anaren a fer companyía a la mare d'en *Pepo*, quan allá a las onze de la nit vegeren venir un jove que portava a coll un vellet. Era en *Pepo*, que al retornar ab son pare, li agafá a n'aquést a causa de la vellesa, un atach de mort, y'l pobre *Pepo* se carregá a son pare a coll. Al arrivar a casa, a la mare d'en *Pepo* va agafarli un trevall, y en *Pepo* caygué en terra de defalliment. Tot lo poble en pes aquella nit estava de dol.

ALEXANDRE BULART

Conversa

—Escolta, Manel, ¿vols venir á la excursió que farém demá?
—Sí, pro ¿qui'ns fará'l menjar?
—La tia.
—¿Quina?
—La que ja t'he dit.

JOSEPH SOLER Y SERRA (12 anys)

Endevinalla

Qué es aquella cosa
que vola y no té alas
y pica y no té bech.

R. QUADRENY (11 anys)

Acróstich

A mon amich en

. . . . P .
. . . E .
. R . . . .
. . . E . .

. . . . P
. . A .
. . . . T . . .
. U . . .
. . . F . . .
. E . . . . .
. . T . . .

Colocar una lletra en cada punt de modo que resulti un nom d'home en cada ratlla.

ALEXANDRE BULART

Tarjeta

Sra. Adela Torell

Combinar aquestas lletras y formar lo nom d'una sarsuela catalana.

JAUME LLADÓ

Xarada

Animal es ma *primera*,
ma *dos* nota musical,
y'l meu tot es necessari
a tot home viatjant.

F. BALDELLÓ

Las solucions en lo número que ve.

a las endevinallas del núm. 46

CONVERSA: *Tivoli*
GEROGLÍFICH COMPRIMIT: *Remigi*.
ANAGRAMA: *Paca - Capa*.
GEROGLÍFICH NUMÈRICH: *Claudi*.
ENDEVINALLA: *Lo Grill*.

Medallas: Joseph Roqué.—Francisco Balius.—Quimet.—Salvador Rovira.—Juli Soler.—Alexandre Bulart.—Joseph Juli.—Joan Badia.—Joseph M. Simon y Vilella.—Joseph Oller.—Joaquim Puig.—Gloria Bulbena.—R. Vayreda.—Eveli Catafal.—J. Castell.—Enrich Domenech.—Práxedes Pellicer.—Martí Blanch.—Lluís Vázquez.—Pere Bulart.—Eduart Peñuelas.—Enrich Soler.—Andreu Colmena.—María de las Neus.—B. Mas.—F. E.—B. Garriga.—Joan Llenas.—Pere Presillas.—Joseph G. S.—Josephina Ferrer.—J. Durán.—Pau Vila.—Baldomer Patau.—Sebastiá Bofill.—Angelet Boixader.—Carmeta Sagarra.—Miquel Folch y Molas.—Joseph Basté.—Andreu Prims.

Lluís de la Portilla, los dibuixos han de ser fets ab tinta negra y no copiats d'altres periódichs.

Quedan més cartas pera contestar.

Imp. La Renaixensa, Xuclá, 13, baixos. — Barcelona

Vetllas casulanas

Are que pe'l fret tot calla
y no's pot anar en-lloch,
aquí a la vora del foch
contéume, avi, una rondalla.